

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 247

van **FREYA PERDAENS**

datum: 9 december 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Duurzaam bouwen - Gebruik gerecycleerd beton

De Mechelse woonwijk Komet, die nu in aanbouw is, krijgt een primeur. Het zal de eerste woonwijk zijn waar bij de bouw gebruikgemaakt werd van gerecycleerd beton. Na de groene omgeving, de warmtepompen en de zonnepanelen is dit een nieuwe stap in de duurzaamheid van deze woonwijk, die eind 2022 klaar moet zijn.

De betonfirma waarmee de projectontwikkelaar samenwerkt, levert zo'n 5000 kubieke meter beton. Het bedrijf heeft daarvoor een zogenaamde Benor-goedkeuring gekregen. Dat keurmerk maakt dat hun circulair beton niet meer aan één specifiek project is gebonden, omdat het niet meer voor elk project moet getest worden. Het kan dus meteen op industriële schaal verdeeld worden.

Het feit dat dat nu gebeurt is het resultaat van een aantal jaren onderzoek. Het bedrijf heeft zowel de recyclage in handen als de aanmaak van het beton. Na de ontdekking en de certificering van het hoogwaardige granulaat kunnen ze daar nu beton van maken.

Het materiaalgebruik binnen de bouwsector is verantwoordelijk voor 5 tot 10 procent van de wereldwijde CO₂-uitstoot en voor liefst 30 procent van de afvalberg. Als men daar iets aan kan doen zonder in te boeten op kwaliteit, zou dat een heel grote stap vooruit zijn. Concreet voor deze werf wil dat zeggen dat 50 grote vrachtwagens minder naar de werf moeten rijden vanuit de Waalse steengroeves, een besparing van 7500 kilometer zwaar transport. Goed voor milieu en mobiliteit, dus.

1. Het bedrijf kreeg een Benor-goedkeuring.

Hoelang duurt het voor de aanvraag voor zo'n label is doorlopen? Voor welke termijn wordt het label toegekend?

2. Zijn er nog bedrijven in Vlaanderen die zoeken naar manieren om betonpuin te recyclen en te hergebruiken? Zo ja, welke?
3. Zijn er nog bedrijven in Vlaanderen die op dit moment een aanvraag hebben lopen voor een Benor-goedkeuring om gerecycleerd materiaal te gebruiken? Zo ja, welke?

ANTWOORD

op vraag nr. 247 van 9 december 2021

van **FREYA PERDAENS**

1. In uw vraag verwijst u naar de BENOR-certificatie van stortbeton. De certificatie-instelling voor stortklaar beton is BE-CERT. De tijd nodig om een label te verkrijgen voor een bepaald mengsel is afhankelijk of het bedrijf reeds een certificaat heeft voor stortklaar beton.

Om op uw vraag over de behandelingstermijn van een aanvraag te kunnen beantwoorden, moet ik eerst wat meer uitleg geven over de certificatie van stortbeton. BE-CERT certificeert stortbeton overeenkomstig de betonnorm NBN EN 206 en zijn nationale aanvulling NBN B 15-001 volgens zijn toepassingsreglement TRA 550. De certificatie gebeurt onder het BENOR-certificaat.

Gerecycleerde granulaten die worden ingezet in stortbeton moeten aan bijkomende bouwtechnische eisen en eisen voor fysieke verontreiniging voldoen. Ze worden gecertificeerd als hoogwaardig betongranulaat A+ en menggranulaat B+.

Het was reeds in de vorige versie van de betonnorm toegelaten om gebruik te maken van gerecycleerd betongranulaat maar de toepassing beperkte zich toen tot lage druksterkteklassen en het toegelaten vervangingspercentage was gelimiteerd tot 20% van de grove fractie.

De nieuwe betonnorm van 2018 laat nu toe om deze hoogwaardige beton- en menggranulaten toe te passen in meer sterkteklassen en meer omgevingsklassen en laat tevens een hoger vervangingspercentage van de grove fractie toe.

In de nieuwe versie van het toepassingsreglement TRA 550 zijn twee nieuwe betoncategorieën opgenomen nl. RS (Recyclage standaard) en RD (Recyclage Duurzaam), specifiek voor beton met gerecycleerde granulaten. Deze 2 nieuwe categorieën vullen de reeds bestaande betoncategorieën S (Standaard), D (Duurzaam) en H (hoge sterkte) aan, waarbij uitsluitend gebruik wordt gemaakt van natuurlijke granulaten.

De behandelingstermijn voor een aanvraag tot BENOR-certificatie voor stortbeton op basis van hoogwaardig beton- en menggranulaat kan sneller verlopen als het bedrijf al over een BENOR-certificatie beschikt op basis van natuurlijke granulaten.

Alle bedrijven die actueel de categorie RS en/of RD hebben aangevraagd, waren reeds gecertificeerd voor de categorieën S en D, waardoor dit een uitbreiding van het bestaande certificaat betreft.

De uitbreiding van het certificaat kan binnen een tweetal maanden verkregen worden (mits de resultaten van de uitgevoerde proeven voldoen).

Indien een betoncentrale nog niet over een BENOR-certificaat beschikt, dient de volledige aanvraagprocedure te worden doorlopen, wat minstens zes maanden duurt voor een producent die nog niet voor een andere productie-eenheid over een BENOR-certificaat beschikt en minstens drie maanden voor een producent die reeds voor een andere productie-eenheid over een BENOR-certificaat beschikt.

Certificaten worden standaard uitgereikt voor een periode van 3 jaar, waarna deze stilzwijgend verlengd worden voor periodes van 1 jaar, tenzij een certificaat eerder wordt opgezegd of niet voldaan wordt aan de verplichtingen die bij de certificatie horen.

2. Er zijn verschillende bedrijven die gebruik maken van gerecycleerde granulaten in nieuw beton.

Voor stortbeton werden de eerste certificaten voor de betoncategorieën RS en RD door BE-CERT uitgereikt op 1 oktober 2019. Ondertussen werden 5 certificaten voor de categorie RS (AC Materials, C.C.B., Degetec, Jacobs, Wegenbouw De Brabandere) en 3 certificaten voor de categorie RD (Degetec, Jacobs, Wegenbouw De Brabandere) uitgereikt.

Naast de BENOR-certificatie van stortbeton is er ook nog de BENOR-certificatie van wegenbeton. De BENOR-certificatie voor wegenbeton gebeurt door COPRO en BE-CERT. Momenteel zijn er zeven betoncentrales door Copro gecertificeerd voor wegenbeton met hoogwaardige betongranulaten: Deckx Puurs, De Brabandere Veurne, Willemen Gent, Stadsbader Harelbeke, Stadsbader Zaventem, Colas Zaventem en Degetec Desselgem. Voor de betoncentrale van OBBC te Oosterzele is de voorstudie lopende. De certificatie van een betonmengsel voor wegenbeton neemt een drietal maand in beslag. Dit is voornamelijk te wijten aan het uitvoeren van voorstudies op een mengsel. Voornamelijk het onderzoek naar vorst-dooibestendigheid neemt ongeveer 70 dagen in beslag. Deze studies garanderen de duurzaamheid (levensduur) van het geplaatst beton.

Zowel voor BENOR-stortbeton als voor BENOR-wegenbeton kunnen enkel 'hoogwaardig betongranulaat A+ en menggranulaat B+' (enkel in stortbeton) ingezet worden. Deze granulaten worden geproduceerd door puinbrekers die puin recyclen. Copro en Certipro zijn de twee certificatie-instellingen die deze granulaten certificeren.

Voor hoogwaardig betongranulaat A+ zijn er door Copro certificaten afgeleverd aan 14 productie-eenheden: Willemen, Stadsbader en AC Materials, A.B.R., Colas Noord, EK Recycling, Degetec, Deckx, Wegenbouw De Brabandere, Baldewijns (Sommige bedrijven zijn gecertificeerd op meerder productielocaties). Certipro heeft één productie-eenheid met hoogwaardig betongranulaat, namelijk OBBC.

Hierbij moet opgemerkt worden dat het aandeel hoogwaardig betongranulaat in de totale productie van betongranulaat zeer beperkt is en minder dan 0,5% bedraagt. Bovendien gebruiken deze producenten al hun hoogwaardig betongranulaat in de eigen betoncentrale en wordt er dus geen hoogwaardig betongranulaat aan derden te koop aangeboden.

Om de toepassingen van hoogwaardig beton- en menggranulaat te vergroten nemen de certificatie-instellingen nieuwe initiatieven.

Zo heeft COPRO recent een werkgroep gestart om het toepassen van hoogwaardig betongranulaat (grove fractie > 4 mm) in beton uit te breiden en ook de toepassing van hoogwaardig betongranulaat (zandfractie < 4 mm) mogelijk te maken.

3. Voor stortbeton zijn nog een aantal aanvragen voor certificatie lopende. Die bedrijven moeten eerst de volledige procedure doorlopen vooraleer ze onder BENOR-certificaat kunnen leveren.